

Handläggare
Petra Tunell
Telefon: 08-50803371

Till
Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Fossilbränslefri organisation 2030

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr 2018/000015

Förvaltningens förslag till beslut

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutar att överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Per Kjellander
Stadsdelsdirektör

Jonas Eliasson
Avdelningschef

Sammanfattning

Kommunfullmäktige antog 2016 Strategi för fossilbränslefritt Stockholm 2040 (Dnr 134-175/2015 beslutad 2016-11-28) som en riktlinje till stadens Miljöprogram 2016-2019. Ett av uppdragen i denna strategi var att kommunstyrelsen tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden och servicenämnden skulle ta fram en handlingsplan för att staden som organisation ska vara fossilbränslefri 2030.

Som del i detta arbete har en utredning med syfte att identifiera stadens fossilbränsleanvändning och ge förslag på insatser som leder staden mot fossilbränslefrihet remitterats till Spånga-Tensta stadsdelsnämnd för yttrande.

Spånga-Tenstas stadsdelsförvaltning anser att utredningen utgör en nödvändig inventering av stadens fossilbränsleanvändning. Utredningen innefattar även förslag till åtgärder och insatser som staden behöver vidta för att nå målet. Förvaltningen gör bedömningen att det kommer att krävas mer resurser utöver det som finns idag för att uppnå målet.

Bakgrund

Kommunfullmäktige antog 2016 *Strategi för fossilbränslefritt Stockholm 2040* (Dnr 134-175/2015 beslutad 2016-11-28) som en riktlinje till stadens *Miljöprogram 2016-2019*. Ett av uppdragen i denna strategi var att kommunstyrelsen tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden och servicenämnden skulle ta fram en handlingsplan för att staden som organisation ska vara fossilbränslefri 2030. En inventering har gjorts av stadens fossilbränsleanvändning med fokus på att identifiera stadens processer och användningsområden där fossila bränslen nyttjas. De inledande åtgärdsförslagen syftar till att ytterligare förankra målet om en fossilbränslefri organisation 2030 i stadens styrdokument och genom samverkan ge förutsättningar för att nå målet. De följande åtgärderna ger förslag på insatser för att avsluta fossilbränsleanvändningen inom respektive sektor. Majoriteten av åtgärderna är upphandlingsrelaterade där krav på förnybara bränslen måste ställas. Stadsledningskontoret ser ett stort mervärde i att rapporten tagits fram i ett förvaltningsövergripande samarbete där energitekniska frågor har bearbetats tillsammans med upphandlingsfrågor för att säkerställa genomförbarheten av insatserna. Högt ställda klimatkrav inom områden där alternativ till fossila bränslen är få, kan komma att innebära merkostnader för staden.

Ärendet

Stockholms stad som organisation bedöms stå för cirka 10 procent av de totala utsläppen i Stockholm och ska gå före i omställningen och bli fossilbränslefri senast 2030.

I utredningen (Bilaga 1) identifieras stadens nuvarande fossilbränsleanvändning och förslag ges på insatser som leder staden mot fossilbränslefrihet. Utredningen har utgått från den systemgräns som gäller för *Strategi för fossilbränslefritt Stockholm 2040* men inkluderat stadens verksamheter utanför kommungränsen.

I utredningen ingår en inventering av stadens fossilbränsleanvändning med fokus på att identifiera stadens processer och användningsområden där fossila bränslen nyttjas. Utredningen innefattar även förslag till åtgärder och insatser som staden behöver vidta för att denna användning ska upphöra. Förslagen är utformade mot bakgrund av de förutsättningar som är kända idag kring teknikutveckling och andra omvärldsförutsättningar för att staden ska komma så långt som möjligt.

Inventeringen av stadens fossilbränsleanvändning delar upp användningen inom inköp av energi, transporter inom olika

kategorier samt byggnation, drift och underhåll av infrastruktur och fastigheter där arbetsmaskiner ingår. Stadens nuvarande fossilbränsleanvändning är störst inom uppvärmning och användning av arbetsmaskiner.

Förslagen till åtgärder och insatser är uppdelade i tolv grupper:

- Förankring och styrning
- Kommunikation och uppföljning
- Strategisk samverkan
- Upphandlingsstöd för fossilbränslefri organisation
- Fossilbränslefri el
- Fossilbränslefri uppvärmning
- Fossilbränslefri gasanvändning
- Fossilbränslefri fordonsflotta
- Fossilbränslefria transporttjänster
- Fossilbränslefria varutransporter
- Fossilbränslefria arbetsmaskiner och entreprenader
- Fossilbränslefria tjänsteresor

De inledande åtgärdsförslagen syftar till att ytterligare förankra målet om en fossilbränslefri organisation 2030 i stadens styrdokument och genom samverkan ge förutsättningar för att nå målet. De följande åtgärderna ger förslag på insatser för att avsluta fossilbränsleanvändningen inom respektive sektor. Majoriteten av åtgärderna är upphandlingsrelaterade, där krav på förnybara bränslen måste ställas. Stadens möjligheter till att nå målet begränsas av den tekniska utvecklingen. Utbudet av alternativ till fossila bränslen är i vissa delar begränsat, särskilt för fordon och arbetsmaskiner. Detta är ett av de områden där staden möter en större utmaning.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av avdelningen kansli och kommunikation. I beredningen har jämställdhetsperspektivet beaktats. Förslaget bedöms vara neutralt ur ett jämställdhetsperspektiv.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Spånga-Tenstas stadsdelsförvaltning anser att denna utredning utgör en nödvändig och värdefull inventering av stadens fossilbränsleanvändning. För att uppnå målet om en fossilbränslefri organisation gör förvaltning bedömningen att det kommer krävas mer resurser utöver det som finns idag.

Några av de områden förvaltningen ser brister i idag är:

- *Kunskap i verksamheterna*, information och kommunikation kräver engagemang och god kunskap i frågan

- *Samverkan/samarbete över förvaltningar och bolag*, samarbete över stadsdelsgränser och bolag kan alltid förbättras. Gemensamt och med samlad kompetens kan staden åstadkomma mycket mer i frågan.
- *Upphandlingsstöd från serviceförvaltningen*, idag finns inte alltid kompetens och resurser för att göra goda upphandlingar.
- *Gröna hyresavtal*, förvaltningens samtliga lokaler där verksamhet bedrivs, är hyrda lokaler. Stadsdelsförvaltningen har alltid ha ambitionen att skriva Gröna hyresavtal, men det är fastighetsägaren som avgör den slutgiltiga avtalsformen. Flertalet av förvaltningens avtal är med slutna med stadens bolag eller mindre bostadsrättsföreningar. I nyproduktion finns vissa möjligheter till gröna hyresavtal. Men denna insats kan bli svår att uppfylla.

Det kommer att behövas tydliga handlingsplaner samt bra information och stöd till verksamheterna. Det finns idag indikatorer som tolkas olika på stadens förvaltningar och bolag.

Att formulera indikatorer och andra uppföljningsmål är bra, om de är tydliga och utformade så att staden som helhet gör lika. Förvaltningen föreslår att nämnden beslutar att överlämna detta tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Bilagor

1. Fossilbränslefri organisation 2030 – Utredning
2. Följebrev